

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre 3 frt — kr.
Három hónapra 2 frt 50 kr.
Három hónapra 1 frt 25 kr.
Előfizetési penzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos peit-sor egyszeri közlésért 7 fr.
kétzeriért 6 kr, többszörött 5 fr fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 lr

A nyitlterben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összekötötésben levő hirdető-írások, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díjkezelvényben részesülnek.

HOZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,
—+— vasárnap reggel. —+—

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

I.

1891. 1891. szám Léva város tanácsa.

A folyó 1891. évre megállapított töké kamatadó kivetési lajstrom a m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, z a város-házán 1891. évi június hó 7-től 14-ig, a jegyzői irodában van közszemlére kitéve; erről a tisztelt adózók azon figyelemzetés-sel értesítetnek, hogy a netán sérelmes ki-vetés elleni felszólamlásait a m. kir. pénzügyigazgatósághoz terjeszthetik fel.

Léván, 1891. évi június 5-én.

Tuschnay János,
ajjegyző.

II.

1890. 1891. Léva város tanácsa.

A folyó 1891. évre szóló egyénekenkénti utadó kivetési lajstromok Barsvármegye alispáni hivatalától 6000 számú rendelet képesen közszemlére kitével végett leérkezvén, azok a városházán a jegyzői irodában folyó évi június hó 5-től 20-ig közszemlére vannak kitéve; erről az összes lakosság úgy az igavonó állapot tartó tulajdonosok, valamint az állami adót fizetők és állami adót nem fizető napszámások azon figyelemzetéssel értesítetnek, miszerint a netán sérelmesnek talált kivetés elleni felszólamlásait a vármegye közigazgatási bizottsághoz terjeszthetik fel.

Léván, 1891. évi június 5-én.

Tuschnay János,
ajjegyző.

A közzellem városunk-ban.

Ha azon rövid csendből vonnánk következtetést, mely városunk intéző köreit, — bocsánat, mert hiszen nálunk körökről szó sem lehet — egyéneit körülveszi, azt kellene hinnünk, hogy közügyeink a lehető legrendesebb mederben folynak és prosperálnak.

Csendes álma csak a jó lelkiismeretnek van. Az általános szunyókálás rendes körülmények között annak

lehetne indokolt szimpptomája, hogy a város atyáinak lelkiismeretét mi sem háborgatja; mi sem háborgathatja, mert a közügyek körül megtették kötelességüket.

De hát akkor minek rójuk fel azon tény, hogy akár a köztéren, akár városi hivatalaink egyik-másik helyiségében dugjuk össze ketten fejünket, akár a közgyűlésen közszörüljük tor-kunkat hatásra számított szónoklatra, nem igen találunk mást, mint ócsárolni valót még azon jelenségekben is, melyek városunk rendszertelen életében mégis a haladásnak, véletlen emelkedésnek jelei?

És mert ezen ócsárlás, mindenben helytelenséget kereső és találó kritika általános és mert — a világnézet sem levén egyéb a többség igazságát elfogadott nézeténél — a népek, vagyis a többségnek szava Isten szava; azon álláspontot kell elfogadnunk a valósággal egyezőnek, mely mindenben — vagy mondjuk közéletünk legtöbb tünetében — kifogásolni valót talál.

Ha viszonyaink rosszak, azok javítására a javulást megteremtő eszközök és szervek előállítására pedig tevékenységet nem találunk, ismét azt kell következtetnünk, hogy városatyáink t lán nem is alusznak, de meg vannak dermedve!

Mert lehet-e másnak, mint dermedtségnek neveznem azon állapotot, hogy — habár látjuk, miszerint ezen minden idegében haladásra, kiemelkedésre hivatott város jogosan remélhető s egy-séges fejlődésének legközvetlenebb akadály a közhatóságának évtizedek előtt, az akkori viszonyoknak talán megfelelően összetákolt, de a mai viszonyokhoz már elégtelen voltát, habár tudjuk, hogy ha elkésni nem akarunk, most lenne idő és alkalom, melyet a hatósági szervezet regenerálására felhasználni s megragadni kellene — még sem teszünk semmit!?

Választott hatóságunk mandátuma néhány hó múlva lejár.

El kell ismernünk, hogy ha itt-ott az egyénekben is van hiba, de a főhiba a szervezetben rejlik és ha mindennek daczára jó eleve nem gondoskodunk arról, hogy ezen szervezet legyen épőbb, erősebb, a kívánalmaknak teljesen megfelelő, — eljönnek a választások s mi ott leszünk évek múlva is, a hol ma, hogy ha ketten összejövünk, összedugjuk a fejünket és szidjuk állapotainkat; a közgyűléseken gyakorolni fogunk éles kritikát, de haladni semmi nem fog rendszeresen, csak véletlenül vagy azon öserő folytán, mely hogy létezik, arra ugyan érdemeket nem szereztünk.

A város adminisztrációjának javítása- és a hatósági szervezet újjáalakítására igen jó alapul szolgálhat városunk egyik szakavatott férfjának tollából eredt és lapunk hasábjain a köz-zel multban közölt szervezési szabály-rendeletnek tervezete. Ennek nyomán haladva, indítsuk meg a mozgalmat a tervezet keresztülvitelére s ezt célirányosan és üdvösen egy oldhatjuk meg, ha városunk képviselőtestületének tagjai az eszme megvalósításának érdekében egy összetartó egészzé tömörülnek, még pedig haladéktalanul, mert az alkalmasabb szervezetet létesíteni, ahoz az alkalmas egyéneket kiszemelni egy-két nap alatt nem lehet.

Ha ezt tenni elmulasztjuk, akkor joggal szidhatjuk majd önmagunkat. Ezen időt azonban ne várjuk be, hanem — ébredjünk fel!

Az ipariskola munkakiállítása.

Közeledik a tanév vége; három-négy hét alatt lefolynak az évváró vizsgálatok; azután iskoláink tantermei több hétre bezárulnak és a tudományok csarnokaiban — a hol 10 hónapon át a tanárok és tanítók leköti, szívet s lelket nemesítő előadásai mellett a tanulók jobb része szellemi mun-

kásságának gyümölcseit érlelte és nemsokára le is aratja — rövid idő múlva megszűnik a látogatók zaja, hogy helyet adjon a két hónapi szünetből eredő csendnek.

A tanév befejezte előtt különösen városunk egy iskolájára hívjuk fel ez alkalommal a közönség, de kivált a város iparos-osztályának figyelmét; s ez az alsófoku ipariskola, a mely évváró vizsgálatával kapcsolatosan, e hó 21-én ezen évben is megtartja a tanulók munkakiállítását.

Mig az iparos-tanulók vizsgálatán a közönségnek alkalma nyílik meggyőződni arról, hogy a tanulók milyen előmenetelt tettek a szellemi téren, — addig a kiállítás könnyen áttekinthető és hű képet nyújt arról: vajjon lépést tart-e a tanulók szakbeli kiképzése a város haladásával és a kor izlésével; vajjon megfelel-e a közönség igényeinek annyira, hogy ez ne legyen kénytelen a Léván előállítható iparcikkékért idegen helyre fordulni?

Nagyon helyes tehát a közoktatásügyi kormányának azon szigorú, de ugy az iparosokra, mint a közönségre nézve üdvös intézkedése, a mely minden ipariskolára kötelezővé teszi, hogy a tanév végén a tanulók munkáiból kiállítást rendezzen, hogy ezáltal feltüntesse a helyi készítmények minőségét és alkalmat nyújtson az iparosoknak arra, hogy a látottak- és tapasztaltakon okulva, izlésüket nemesítsék.

A kormány e téren megtette kötelességét; mert a mint javát o hajtja és akarja a haza más polgárainak, úgy loldogítani igyekszik az iparosokat is. Az iparosokon van tehát a sor, hogy a kormány az ipariskolákra és azok tanulóinak munkakiállítására vonatkozó helyes intenczióit megértsék és saját érdekükben teljes jóakarattal és igyekezettel támogassák a kormányt intenczióinak keresztülvitelében.

Azt hisszük, városunkban már alig akad iparos, aki az ipariskola szükségességét be ne ismerné; mert érzi és tudja, hogy ezen iskola és az azzal kapcsolatos munkakiállítások nyújtanak alkalmat egy a tanulók izlésének nemesítésére, mint a szépér-zéknek fejlesztésére.

Mikor a jég tüzet fog.

IRTA: HONTHY ISTVÁN.

Bocsánat, nyájas olvasó, mielőtt elkezdeném, egy kis magyarázatra van szükségem.

Ez az egész dolog, amit most itt szerencsém van elmondani, nem az én sajátom. Hogy mikép jutottam hozzá, története röviden ez.

Van nekem egy nagybátyám Pesten. Mint minden nagybácsi, ő is különöz, s mint a legtöbb jóra való az emberek e fajtájából, ő is egyedül áll a világon. Én vagyok az egyetlen rokona. Csak az az egy hibája, hogy egy cseppet sem romantikus. Legkevesebb hajlandósága sincs meghalni, s így én, jó Ég tudja, mikor örökölhetek utána. Minthogy nagybácsinak született, kell valami bogarának lennie. Ez pedig, hogy szenvedélyes régiség-gyűjtő. Már a lakását is ódon helyen választotta. Budán lakik, a várban, közel a bástyához, egy olyan utcában, melybe a nap csak nyári delelőskor süt; máskor elfogják a roppant kőházak cserépfedelei áldásos sugarait. Három egymásbányoló szobából áll a lakása a harmadik emeleten. Mikor az ember a szuette, rozzant lépcsők sötétségén, tüdejét tönkretévés veszélyének téve ki, végre feljut hozzá, az ajtóban két alabárdos római katona fogadja — gipszből. A vitéz harcosok szemének kereszt-tüze között ha átléptük a küszöböt, egy boltíves terembe jutunk. Régi várteremhez hasonlít ez; ablakaiban még a mélyedés is ott van, hová meghúzódva holdsgúros éjjeleken, epedve

TÁRCZA.

Praktikus.

Az özvegy: Isten hozott édes Szidim, Isten hozott! Gratulálni sietsz hozzám, ugy-e? . . . De kitől értesültél oly hamar?

Barátnő: Gratulálni?! Mitsem tudok! Talán csak nem . . .

Özvegy (vidáman): De talán csak igen . . . menyasszony vagyok.

Barátnő: Ah ez pompás! Sejtettem, de tudni nem tudtam. Fogadd hát legőszintebb szerencse kívánataimát. No, meg ezt a pár esőket, kedves Vilám. Valóban nem találhattál volna derekabb, rokonszenvesebb férjet Turner urnál.

Özvegy: Turner urnál? Hova beszélsz? Hisz nem ő a vőlegényem.

Barátnő (meghökkenve): Nem? De akkor hát kiesoda, az Isten szerelméért!

Özvegy: Ki lenne más, mint Szálka Simon?

Barátnő: Szálka? Lehetetlen! Én ugy tudom, hogy Turnerrel rokonszenveztél, mig Szálka ur . . .

Özvegy: (nevetve): Mindig Szálka volt szememben . . . No az igaz!

Barátnő: És mégis?

Özvegy: És mégis! . . . Hja, ha olyan ideális leánya lennék, mint az én kis Szidim, akkor persze, hogy Turnerné lennék most! De annyira már ösmerhetnél édesem, hogy minden körülmények között — praktikusán cselekszem.

Barátnő: De kérlek, micsoda idealiz-

musra van itt szükség? Még ha csakugyan számba se veszed szíved vonzalmát, akkor sem értelek. Tudommal Turner meg Szálka ugyanegy rangfokozaton állnak a vasutnál. Miben rejlik tehát Szálka ur előnye?!

Özvegy: Miben? Hát abban, te kis bohó, hogy boldogult férjemet Szilvásinak hívták. Érted? Szszszilvásinak!

Barátnő: Nem értelek minden sziszegésed daczára.

Özvegy: Oh te kis együgyű jószágom! Szálka ur előnye az Sz. betűben rejlik!

Barátnő: De hiszen ez boldogult férjed iránti pietásnak legalább is tulságos lenne.

Özvegy (kaczagva): No látom már, hogy világosabban kell beszélmem azzal a csitri fejecskéddel. Hát ugy ösmersz te engem, hogy én most olyan szerelembe esett sültbolond leszek, tönkresilányítani az én kétezer forintos kelengyémet?

Barátnő (bámészan): Te rejtelmesebb kezdesz lenni a regebeli sphynxnél!

Özvegy: Hogy én azokról a drágánál drágább, fodross, himzett, reczézett fehérneműimről, szóval minden holmimról lefejtessen azokat a remek monogramokat?!

Barátnő (összecsapja kezeit): Monogramokat! . . . Vilma, te trétálsz! . . . Talán csak nem kerestél a betűhöz férjet..

Özvegy: S ha ugy tettem?

Barátnő: Hát szíved?! Onnan könnyebben esik lefejtetni a — „T“ betűt?

Özvegy (türelmetlenül): Szív! szív! De ha eivem a praktikusság?!
Barátnő (felszökik helyéből): Nini!

Hiszen ezen segíthetél volna, Turner egyszerűen megmagyarosította volna a nevét Szélesre, Szökére, Szívósrá.

Özvegy (elsápad.) Leány, te világot gyujtasz fejedben!

Barátnő: Ládd e, nem szabad ám praktikusnak lenni — a szerelemben!

Özvegy (szaggatottan.) Ah . . . hogy én arra . . . nem gondoltam! Most már késő! (Elalól.)

* * *

Kinrimbe szorítva im a morál:
Ily bűnért boszút maga Amor áll.

L. J.

Az a kis kert.

Az a kis kert a ház előtt,
Kedves emlék émeke . . .
Milyen gyakran m rengtélak ott
A csalogány éceken . . .

Ah! mi'gy gyakran szedtem „Vele“
Nefejejeset . . . ibolyát . . .
Belenéztem szép szemébe,
Átöleltem derekát . . .

A madárdal, — a virágok, —
Az a kék sz.m. özalak . . .
Ugy biztattak, hogy teljesül
Üdvöm: ah, hogy — birjalak.

Most már vége . . . A kert zárva . . .
A csalogány nem dalol . . .
A virágok elhervadtak . . .
A rózsám meg a világát
Mással éli valahol.

Ö. P.

Mutassák meg hát iparosaink, hogy ismerik és felfogják az ipariskola nagy horderejét; mutassák meg, hogy Léva városának ipara a helyes uton halad; küldjék tanulóikat minél nagyobb számmal és minél több s izlésebb tárggyal a legközelebbi kiállításra, hogy ott az érdeklődő közönség iparunk helyes irányu fejlődéséről meggyőződést szerezhesen.

Lebegjen iparosaink előtt a vágy tanulóikat olyan iparosokká nevelni és képezni, a kik idővel a jövő iparosnemzedék diszere váljanak. De e mellett arra is törekedjenek, hogy iparunkat magyarrá, nemzetivé tegyék; magyar szellem lengje azt át.

Jelszavuk legyen: feleslegessé tenni az idegent!

Adja Isten, hogy e kívánságunk minél előbb és minél alaposabban megvalósuljon!

Budapest, 1891. június 4-én.

A közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. — Kélepek a kormánypartból. — A valuta rendezése a monarchiában és ennek nehézségei. — Az új parlament áldozatai.

A közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása e héten indult meg. Apponyi Albert kezdte meg a vitát, utána egymásután emelkednek fel a legkisebb szónokok, hogy pro és kontra dicsőítsenek. A küzdőtérre rég nem folyt olyan vita, mint ez a mostani. Minden esetre a javaslat nagy fontossága okvetlenül megkívánja, hogy minden sora az igazságos és pártatlan kritika tisztító tüzen menjen keresztül, hogy így menten minden salaktól, esetleges gyakorlati alkalmazása áldást hozzon az országra. Mert úgy van az minden, ha valamely régi, megszokott, mondhatni a nép belső érzületében gyökeredző intézményt, legyen az bármennyire avult is, egy mással, valami újabbal akarjuk helyettesíteni, vigyázva kell azt tennünk, nehogy a megbolygatott épület támaszték hiányában agyonzuha a benne lakókat. Nincs szándékunk, de nem is lehet, e lap keretén belül vitaközi a felett, hogy részleges megbírást tárgyává tegyük a ház asztalán fekvő törvényjavaslatot, csupán arra kell szorítkoznunk, hogy a vita lefolyásáról tárgyilagosságot adjunk.

A mai napig a vita kezdete óta, leszámítva egy pár hevesebb közbekialást, a tárgyalás egész csendben folyt. Csendes és nyugodt volt a gyűlésterem, melynek forró, nyári levegőjében akadálytalanul gürdülhetett tova a kiejtett hang. A képviselők igen gyéren jelentek meg a házban, a kik jelen voltak is, álmódóval gondoltak arra a szép órákra, melyeket ilyen nyári idő alkalmával valamelyik kárpáti fűrdőben a fenyvesek illatos árnya alatt kellemesen el lehetne tölteni, szüresölvén a gazdasszonyok és juhászok véleménye szerint tudónövesztő zsendiezt. Unott és nyomott kedélyhangulat! Élénken emlékeztem arra a rekkenő nyári hőségre, melyről minden ember tudja, hogy az valami kiörfőltben levő viharok előjele. Talán ezt is annak gyanyiják.

Ha valahol kiőr a csata, a generáli-

sok az első tűzbe rendszeren a közkatonákat küldik, ők maguk csak akkor vesznek részt, ha általában összemerközés van. Csendesen indult a vita. Apróbb golyópisokat szórtak a kormányra a javaslat elleni és viszont. Ezek azonban csak afféle előtűzelések, mert ez a tárgy olyan, hogy talán soha sem lehet kimeríteni. A közigazgatási bizottság, már lényegesen javítva tette vissza a ház asztalára a javaslatot, igen valószínű, hogy most innét nagy változtatásokkal fogják terjeszteni a főrendiház elé.

A kormánypart kebeléből ez idő szertint megint többen jelentettek be kilépésüket. Konstatálva van az a tény, hogy a párt ezen javaslatnak pártkérdéssé való tételével maga csinált magának ellenzékét.

A hétnek mindenestre egyik legnevezetesebb újdonsága az, hogy a valuta-kérdés végre a megvalósulás stádiumába lépett. Steinbach osztrák pénzügyminiszter kijelentette, hogy már részletesen kidolgozott egy erre vonatkozó programot, melyet Weckerle is a magáévá tett. Hogy szükség van az új valutára, azt mindenki belátja. Ma már a nemzetközi kereskedelem annyira kiterjedt, hogy előle Magyarország sem zárkozik el a okvetlen szükséges, hogy az új valutával a pénzforgalom megkönnyíttessék. Mert ha csupán az ezüst és nem a kettős valutára építjük finanziais ügyeinket, s az arany ép úgy áru marad, mint akár a buza, vagy a liszt, könnyen belekeveredhetünk egy olyan pénzügyi operációba, melyet bizonyosan a mi zsibuk fog megsínyleni.

Beszélek az arany-hiányról. Bismarck tudomásom szerint azt is mondta, hogy Ausztria-Magyarország nem sokat fog kivinni, ha addig nyúj ózik a meddig a takarója ér. Azonban ezeket a tények megezőlják. A valuta rendezéséhez szükséges aranykészlet a világgalomban csak igen csekély része az egésznek, alig észrevehető változást idéne elő a pénzpiacokon, a beszerzéshez szükséges pénz szegyet maga az ország kiteremti. S talán azt nem kellene elfelednünk, hogy arany-termelésünk is még mindig igen jelentékeny. Igen tájékozatlanok azok, kik pénzpiacunkról oly rossz véleményt táplálnak.

Ismerik önök talán azt a régi székelymesét, mely azt mondja, hogy a kőművesek nem tudtak addig monumentális épületeket emelni, míg a rossz szellem meg nem kapta a maga áldozatát. Az országháza épen rá illik. Már husz ember életébe került ez. Tegnapelőtt ismét hat ember adózott életével a halálnak, kik alatt, mikor nehéz kőoszlopokat cipeltek az emeletre, beszakadt az állvány és a mélységbe alázuhantak.

Megilletődve áll meg az ember az épülő palota előtt és észbe jut; vajjon elég-e már a rossz szellemnek husz ember, kik közül csaknem valamennyit nagy, kenyérkereső nélkül maradt család sirat.

Füvárosi levelező.

Különfélék.

— **Dalestély.** A lévai dalárda — mint értesülünk — július hó 1-én a garam-szölösi tűzkárosultak javára a „Kolibal“-féle kertben dalestélyt rendez, a melyre a meghívók e napokban lesznek kibocsátva.

Ez az íróasztal boszantott az ő komor hallgatagságával. Nem volt rajta más, csak egy öblös kalamaris: abból is kiszáradt régen a tinta. A fiókjai mind becsukva gondosan. Unalomban gyakran feszegettem ezeket a fiókokat. S egyszer aztán magam is megrémültem, a mint az egyik engedett s kinyílt; még azt hittem, hogy kárt tettem a zárjában, aztán láttam csak, hogy be sem volt zárva, csak berozsdásodva. Kísérletet tettem a többi fiókkal is; lassankint mindegyik felnyílt. Némelyikről még a zár is hiányzott; poros volt, üres volt valamennyi.

Hanem még se. Az egyikben találtam valamit. Egy iratesemót. Sárga, fakult papírosból állot, átkötte piros szalaggal. Mohó vágygyal oldtam le róla a szalagot, s olvasásába merültem. Naplónak készült, bár nem volt rajta sem szám, sem kelet.

Mikor ép a közepén voltam, hazaérkezett a nagybátyám. Gyorsan helyökre toltam sorban az asztalfiókokat, s a sárga papírosemót pedig zsebembe rejtetem.

Óh, nem azzal a szándékkal, hogy elesenjem. Tehetek én róla, hogy zsebemben maradt, s hazahoztam magammal? ... Éppen nem.

De ha már ez így történt, nem akarom, hogy kárba vesszen. A mi benne meg van írva, valószínűs kis regény. Én csak a címet adtam meg neki; a tartalmáért nem vállalom el a felelősséget, — a címéért igen.

* * *

Nem is hittem, hogy ily kevésbé unalmas ez a kis város. Mikor megkaptam a hírt, hogy a fővárosból ide helyeztek át, a legrosszabbra is el voltam készülve. Utazó ládámba egész lemondással raktam bele

— **Közgyűlés.** A lévai nőegylet f. hó 7-én, ma, délután 5 órakor tartja ez évi rendes közgyűlését a „Stefánia-árvaház“-ban, a miről az egyesület tagjait ez uton is értesíti az elnökség.

— **Találkozás tíz év után.** A körmözbányai főreáliskolában az 1881-ik évben érettségi vizsgát tett iskolatársak, névleg: Beliczay Géza, Beliczay Tibor, Bürger János, Effenberger Agoston, Etter Kálmán, Karay Imre, Kerekes Aladár, Miskolczy János, Rácz Kálmán, Róth József és Tandlich Armin, — mint levelezőnk írja — tíz év előtt tett megállapodásuk szerint, f. hó 19-én, Körmözbányán jönnek össze, a mely alkalommal a megérkezés napján délután kirándulást rendeznek a ritka szép zólyomi völgybe. Másnap 10 órakor a főreáliskola dísztermében lesz az összejövetel, a hol Miskolczy János fogja üdvözölni az intézet igazgatóját és a tanári kart; ezután Effenberger Agoston felolvassa: „Visszaemlékezések a diákéletből“ című alkalmi dolgozatát. Délben társasébdél lesz az „Arany szarvas“-vendéglőben, a melyet az iskolatársaknak Schröder Károly igazgatónál teendő tisztelgése előz meg.

— **Uj kamarás.** A király hercege Odescalchi Livius, 3. sz. huszár-ezredbeli tartalékos hadnagy, herceg Odescalchi Artur fiának, a kamarási méltóságot adományozta.

— **Gyászhir.** Sulyos csapás érte Mauks Pált, a lévai m. kir. pénzügyigazgató-ság fogalmazóját és nejét Battik Lujza urót, kik Vilma nevű kedves leányukat élete virágában, 17 éves korában, vesztették el. Az ifju teremtés már hosszabb idő óta betegkedett, míg végre a kérielhetlen halál ridég keze e hó 6-án oltotta ki életét. A mely fájdalomtól megtört szülők végtelen veszteséget nyhítse némileg a barátok és a tisztelők őszinte részvéte, a mely drága halottjuk ravatala felett a legszelebbebb körben nyilvánul. — Béke és áldás emlékére!

— **A családi gyászjelentés így szól:** „Mauks Pál és neje sarudi és dubraviczai Battik Lujza, a maguk, valamint gyermekeik: Imre, Sándor és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik egyetlen, forrón szeretett leányuk: farkasfalvai Mauks Vilmának, f. hó 6-án reggeli 5 $\frac{1}{2}$ órakor, hosszas szenvedés után, életének 17-ik évében történt gyászos elhunytát. A feledhetlen halott hamvai f. hó 7-én d. u. 4 órakor fognak a helybeli rom. kath. sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 8-án reggel 7 órakor fog a Mindenhatónak bemutattni. Léván, 1891. május 6-án. Béke hamvainak, áldás emlékére!“

— **A varmegyei rendszerezített III. (nagy-sallói) és IV. (garam-szent-benedeki) ubiztosai állomásokra pályázat van hirdetve.** Évi fizetés 400 ft és minden kilométer után 3 ft 50 krnyi utazási átalány. A kellőleg felszerelt kérvények e hó 15-ig a varmegye főispáni hivatalához Aranyos-Maróthon adandók be; míg a véglegesítéshez megkívántott vizsga tárgyai és egyéb tudnivalók az ottani államépítészeti hivatalnál tudhatók meg.

— **Napfogyatkozás volt** tegnap 3 óra után, a mely Azsia északkeleti részén és a szibériai szigeteken gyűrűsalakunak, Európában, Portugália és Spanyolország legna-

kevés ezókmókomat; félig se telt volna meg, ha egy mentő gondolatom nem támad. Mivel is töltöm el a hosszú estéket abban a fészekben? Felkerestem egy könyvtárat s megvettem nála azokat a költőket, kiket diákkoromban kedveltem, a francziák közül Hugó Viktort és Beranger, a németek közül Goethét és Heinét, melléjük még az orosz Tassót és Petrarcat s a mi gárdánk-ból Himfy „Szerelmeit“, s oda helyeztem őket mérő eszközeim s a különféle plani-és geometriák közelébe. Felszereltem magamat még egy pompás számovárral, hogy legyen min megfőzni az esteli theámat, s készen voltam.

Mosolyogtam a gondolon, hogy éi, a komoly, ridég mérnök, kinek mindig csak számokkal s kézzel fogható igazsággal, megmáshatatlán tényekkel van dolga, mint fogom szolidan eltölteni szabad időmet ezekkel az ihletettségükben óriási nagyokat fül-lentő jóéttakkal, s kis szobámban a szivar-füstöt gomolyokban fujva, mint főzöm meg esteli theámat, a helyett, hogy vidám ezimborak társaságában üritgetném a boros poharakat, a mihez mindedig igen nagy kedvem volt.

Most itt vagyok már egy hónap óta s hozzá se nyultam még költőimhez. Ott állnak szép sorban egymás mellett a könyvtáron, s már a por is kezdű őket belepni. Hja nem esoda! Ne méltóztassék haragudni, kedves Hugó Viktor, zengzetes ajku Beranger; önök se nehezteljenek rám Goethe és Heine uraságok, se Tasso, Petrarca, meg szerelmeit zengő Himfy ur, önök is ugy cselekednének az ily helyzetben, mint én. Gondolják csak meg, reggeltől délig, kora délutántól csaknem késő alkonyatig munká-

gyebb részének kivételével, tehát nálunk is, mint a napnak részleges elötétedése volt láthaó, a hol nem volt beborulva ugy, mint Léván.

— **Tűzoltó-tanfolyam.** A budapesti önkéntes tűzoltó-estület parancsnoksága az idén is rendez országos tűzoltó-tanfolyamot és az előmunkálatokat már meg is kezdte. A tanfolyam f. évi aug 21-én kezdődik és szept. 7-ig fog tartani. — Nagyon kívánatos, hogy varmegyénk minél több községgel küldjön le alkalmas embert a tanfolyamra, a mely ingyenes.

— **Egy hét alatt három gyermekét** ragadta el a veszedelmes difteritisz Janosovits István helybeli eszmedia iparosnak. A mint halljuk, utolsó-leánygyermeké is már halálán van. A baj — mely ezen családnak anyyi keserűséget okozott — orvosi vélemény szerint nem járványos.

— **Színház.** Szombaton, május 30-án Murai Károly „Huszár-szerelme“ című vígjátéka került színpadra. A két-Barkos testvér Gerőfi és Váradai adták szép sikerrel. Váradiné (Anna) eleve a kis lány volt; főérdeme, hogy nem mesterkelt. Vida Etel (Sárka) és Makkai (Deér Pista) ügyesen fogták fel szerepük naivitását. Jó volt Szeles (Perényi), de még nagyobb Mátrai (Kálmán). Völgyi (Kénéz) református papja teljesen kiöblgítő volt. Vasárnap „Szép Meluzina“ Csepreghi énekes látványosságát láttuk sok kihagyással. Kiválóbb szerepök Gerőfié (Meluzina) Vida Etel (Haboeska), Mátrai (Rajmund) és Váradai (Szervác) voltak. Szerdán Lilitadták, Heanegó és Milaud pikáns, énekes, vígjátékát. Ez egyszer nagy tévedés volt Mátrainak adni Pinchard szerepét. Az első felvonás-beli köztitizér még elég jó volt, de bizony a többi nem sikerült. Gerőfi (De la Grange) jól felfogta szerepét. Váradai (gróf Saint Hypotése) egyike volt a legsikerültebb, mondhatni legkorrektebb alakoknak. Vida Etel (Amélie és Antoinette) méltó arra az elismerésre, melyben közönségünk részesült. Bámulattal és őszinte dicsőréttel adózunk hangjának és előadásának. Csütörtökön Melinda és a Kölcsonkért feleség ez. vígjátékok kerültek színpadra. Az előbbiben Gerőfi (Szikra) tűnt — volt ki, ha annyiszor el nem neveti magát.

Nyitrai (Szükség) elég jól alakította a díjnokot. A másik darabban Makkai (Risolin) és Mátrai (Gontran) jeleskedtek. Völgyi lágy Rabatoul volt. Nyitrai (Beutiran) elég jó. Gerőfiné (Angela) és Vida Etel (Edith) játéka is elég vonzó volt, de még inkább elragadta a közönséget a két darab között Vida által énekelt Saffi belépő dala. — Az egészet összegezve általános tapasztalat az, hogy egy-kettő rendszeren nem tudja szerepét, a mi pedig fő kelléke az értelmes előadásnak. Nagy baj még az is, hogy közönségünket hozzászoktatják ahhoz, hogy az előadásokat kilencz óra felé kezdik. A pontosság az első; ha a direktor pontos, a publikum is az lesz. Ajánljuk ezt figyelembe, valamint azt is, hogy a kortinatrzó el ne aludjék, mert akkor sok olyan eset lesz, mint a Meluzinában, hogy a függöny lezördült, mielőtt a jeenet véget ért volna vagy megfordítva. — Tegnap Elektrát adták; ma szüretkerült Viola. Ezekről jövőre.

val vagyok elfoglalva; mérem azokat az átkozott földeket izzadásig. S mikor a do-loggal kész vagyok és sietnék pihenni hazafelé, rám zörgeti az ablakot a polgármester né öngagsága. Már csak be kell mennem, hisz udvariatiság volna egy szép asszony meghívását visszautasítani. Mert, tudom, nem láttam önök még soha udvariatlan men-nököt; én csak nem leszek kivétel, főképp Kövesvár polgármesternejával szemben? A polgármester ur a kaszinóban van; nekem kötelességem ő nagyságát szórakoztatni, míg haza nem jön. Akkor meghinak vacsorára. Elfogadom, s a vacsora eltart ugy tíz óráig is. S ha haza érek, örülök, hogy lenyugodhatom. S ez így megy naponként, azzal a különbséggel, hogy most meg a kántorék, tanítóék, majd a közjegyzőék s néha még a plébános vendége is vagyok. Ilyen körülmények között, hogy kerülhetne önökre a sor, poeta urak, kiket ugyis csak kisegítő-kül hoztam magammal a könyvtárusbolt por-lepzeairól.

Nem is tudom, mikép cseppentem bele a jó kövesváriak kegyébe. Mikor megérkeztem, a hivatalos formalitásnak eleget teendő, megkezdtém a bemutatgatásomat. A polgármesterhez mentem először, nem is a lakására, hanem a hivatalába. Szekeres Sándornak hívják; ugy az ötvenes évek felé haladó, derék, komoly uri ember. Megmondtam neki a nevemet.

— Áh, áh, alázatos szolgálja! ... Van szerencsém. Csertő Lajos ur, az új mérnök? ... Óh, igen. Nagyon örülök.

A nagy öröm vége az lett, hogy meg-invitalt ebédre. A polgármester né ő nagysága élte virágjában levő, művelt uri delnő-

Állami tankönyvek. A közoktatásügyi miniszter rendelkezést intézett valamennyi kir. tanfelügyelőhöz, melyszerint az állami és államilag segélyezett községi iskolákban a jövő tanév elejétől kezdve csak az állam kormánya által kiadott tankönyvek használhatók.

Fényképező kalap. Ujabban igen finom fényképező készüléket helyeztek el egyes kalapokba úgy, hogy a hordozónak legközelebbi szemalkalmatlan és mindamellett egyszerű levélre elegendő (még a vasúti kupeban is), hogy a kalap tetején levő nyilván szabályoztassék és gyorsfényképezés történjen. Az utas így jóformán észrevétel nélkül fényképez le embereket és tárgyakat s a kész lemezt akár a fején is tarthatja mindaddig, míg alkalmas időben kivetheti.

A szülők figyelmébe. A budapesti bölcsészethallgatók segítő egyesülete közvetítve nevelői, tanári, korrepetitóri, irodai, rajzoló, fordítói és zeneoktatói állomásokat Budapestben, mint vidéken. Ez eljárás által segélyt kíván nyújtani az arra érdemes és tehetséges tagoknak és alkalmas igények nyújtani az ország művelt családjainak arra, hogy ily módon gyermekeik jól nevelőkül képzett és megbízható ifjakat nyerjenek. — A közvetítést a nevezett egyesület titkári hivatala díjtalanul teljesíti.

Leván május hónapban meghaltak. Akosi Pál, élt 6 évet; Dóka Erzsébet, élt 16 1/2 évet; Bahil Albina, élt 11 1/3 évet; Jakubik János, élt 55 évet; Demeter László, élt 1/2 évet; Kaszaniczki Dániel, élt 68 évet; Hujber József, élt 19 évet; Zaborák József, élt 3 évet; Bátorovszki József, élt 1/2 évet; Boldis Gizella, élt 19 napot; Hoks E. el, élt 1/6 évet; Csepe Anna, élt 20 1/4 évet; Veisz Artur, élt 3/4 évet; Becher Viktor, élt 30 évet; Gruber Károly, élt 1/2 évet; Becher Jolán, élt 1/3 évet; Jancsócsics Ilona, 9 1/3 évet; Macuha István, 3 1/2 évet.

RÖVID HIREK. — **Irország** lakossága az utóbbi tíz év alatt egy millió lélekkel apadt. — **Temetkezési kiállítás** akarnak rendezni Berlinben, különösen a különféle koporsók és díszítések bemutatása végett. A napi sajtó egy része nagyon elítéli ezt a tervet. — **Az influenza** nagy mértékben pusztít Angliában. Wakefield megyében ezer lakos közül átlag 73 halt meg e betegségben. — **A népszámlálás adatai** szerint a magyar korona országaiban 1890. decz. 31-én összesen 91,396 tényleges katonára volt. És pedig Magyarországon 78,145, Finnországban 809, Horvátországban 12,451. — **Az új országház** építésénél e hó 2-án a munkavezető könnyelműsége folytán egy állvány leszakadt s ennek következtében 6 munkás szörnyen halt. — **Zichy Jenő gróf** egy ázsiai ekspedíciót szervez, a melynek főcélja a magyarok őshazáját keresni az Altai hegyek között és egyéb helyeken. — **Balaton-fürdőt** — hír szerint — a bevezetés-rend el akarja adni egy részvénytársaságnak s az így bejött tőke kamatait iskolai és tudományos célokra fogja fordítani. — **A sáska** Egyiptomban annyira terjed, hogy rövid idő alatt a Nil egész deltáját előzönlí. — **Tokajban** e hó 3-án galambtojás nagyságu jég esett, még pedig oly mennyiségben, hogy az udvarokban 18 centiméter magasságot ért el. A szőlőket mind

tönkretette. — **A zóna** ez idén február hónapban 93,864 frral jövedelmezett többet, mint tavaly a megfelelő időben.

— **A rajecz-tepiczi fürdőben** az idei szezonban mult hó 31-ik napjáig 70 állandó vendég tartózkodott.

APROSÁGOK.

Kétséghelyesített kérdés. — S most utóljára mondandó önmek, hanem, hogy nem fogadom el házassági ajánlatát, mivel mir magasszoy vagyok. Többször mondattam ezt, de nem fogott önön. Akar-e most saját jószántából távoznai vagy kihívjam apámat? — Mit tanácsol?

Kiigazítás. A „nemét világ“-ban történt. Egy legényt megvert a pajtása s e miatt panasza ment a beczirkhez. Elmondva panasztát, a német felvette az esetről a protokolumot; diktálta irnokjának: — In Gegenwart . . . — Instálom alásan, nem gégen vert a, hanem febbe! — sietett kiigazítani a legény a protokolumot.

KÖZGAZDASÁG.

Kísérlet a műtrágyával.

Minden gazdának főtevése gazdaságában a legmagasabb állandó tisztajövedelmet állítani elő.

Mig pár évtizeddel ezelőtt a Bánságban és az Alföldön minden visszapótlás nélkül lehetett növényt termelni — és ez okoszerű is volt, — addig mai napság okvetlenül szükséges a viszonyokhoz mérten trágyázni, hogy a mezőgazdasági növényeknek a nitrogént és az ásványi anyagokat, mint nélkülözhetetlen tápszerkeket szolgáltató talaj ki ne merüljön, hanem azoknak a szükséges tápkészlet rendelkezésükre álljon.

A talaj tápanyag-tartalmában a nélkülözhetetlen, legkisebb mennyiségben előforduló és oldatban levő tápanyag pótlandó Liebig „minimum-törvénye“ szerint. Az oldható anyagok tárházában — a tápanyag-készletben — a nitrogén, phosphorsav és káli azon alkatrészek, amelyek pótlandók, a többi nélkülözhetetlen alkatrészek elegendő mennyiségben van jelen és ki nem meríthető.

Azon legkisebb mennyiségben előforduló, nélkülözhetetlen tápszerke kipuhatólása mennyiség és milyenségre nézve a gazdának nagyon érdekében áll.

A vegyészek ki tudják mutatni ugyan, hogy egy bizonyos mennyiségű földben mennyi és minő alkatrész tartalmaztatik, de azt, hogy abból az elmálás és a növények gyökérzetei mennyit folyósítanak, nem képesek kimutatni; csupán a mennyiséget határozhatják meg és az esetleges kártékony alkatrészekre mutathatnak rá.

De nemcsak ezen tényállás, hanem azonkívül a növények magatartása is a talaj alkatrészei iránt különböző: a répa sok kálit von ki a talajból és mégis főleg a nitrogén és phosphorsav utánpótlását hálálja meg; a csillagfürt — daczára, hogy sok nitrogén van benne — a nitrogéntrágya reá semmit sem ha, holott ugyanazon talajban péld. zabnál szep eredményt konstaltak. E növények a szükségelt és a „minimum törvény“ átal meghatározott alkatrészeket a talaj oldhatlan vegyeiből is képesek fölvenni; miután az említett „mini-

mum-törvény“ is ezen kivétellel áll fenn, a gazdának tehát kísérleteket kell tenni saját területén, hogy a talajban hiányzó, nélkülözhetetlen tápanyagokat oly módon pótolja, hogy az neki anyagi nyereséggel is járjon. Nagyon természetes az, hogy a műtrágyák okoszerű alkalmazása után a termésben többlet mutatkozik, eltekintve az állítólagos negatív eredményektől, de csak ott okadattolt a plus létrehozása, hol az egyszersmind kifizeti magát.

A műtrágyák okoszerű alkalmazása a vetésforgók betartása mellett vezet eredményre, mert derüre borura ugyanazon vagy hasonló igényű növényt egymásután nem lehet jövedelmezően termeszteti, még a legpazarabb mű- és istállótrágyázás mellett sem, mint az péld. Lawes és Gilbert angol vegyésznek Rothamstedtenben eszközölt kísérleteiből kitűnt, kik 8 év alatt buzából ugyan- és babó életveteménynyel ugyanazon körülmények közt többet kaptak, mint a legdusabb trágyázás mellett, 16 évig természetve egymásután a buzát.

A műtrágyázást Magyarországon, sajnos, csak most kezdjük alkalmazni, mikor a termények ára alacsony; mily nyereséget vágott volna a magyar gazda zsebre, ha a 70-es évek magas gabonaárait műtrágyázással párhuzamosan kihasználja! Mi a külföldiek mögött maradunk a műtrágyák előnyösebb kihasználása tekintetében: amennyiben ott a termény ára magasabb, a műtrágya pedig olcsóbb.

Nálunk a gabonatermelés dominál a növénytermelésben, s mivel éppen a magvakat adjuk, amelyek jelentékeny mennyiségű nitrogént és phosphorsavat tartalmaznak, talajaink pedig rendszerint ezekben szükölködnak, ennél fogva ezen tápanyagoknak utánpótlása válik leginkább szükségessé.

Az istállótrágyában nem a megkívántató mennyiségben adjuk vissza ezen két tápanyagot, — ha pedig visszaadnók, abban oly pazarlást üznénk a többi alkatrészzel, mint tesz az, ki nem a zselnek megfelelő tápanyag szerint eteteti állatait; istállótrágyát mindenestre előnyösen állit elő a gazda, mig az ingyen van az állattenyésztésből, vagy mig a talaj physikai tulajdonai javítandók — akár költséggel is; mihelyt azonban egyes alkatrészek pótlandók, ezeket legjövödelmezöbben a műtrágyákban lehet megelni, s ez esetben czélirányosnak tarják az istállótrágyát az eddiginél nagyobb területre felosztani és a pótlandó hiányt műtrágyával kiegészíteni.

Az mindenkor kísérletezés útján határozandó meg, hogy műtrágyázással nitrogén- vagy phosphorsavas trágya külön, vagy együtt, ezek közül pedig melyik nitrogén- és phosphorsavas trágya használandó ki.

Nagyon jó utbaigazítás ad Cserhádi Sándor és dr. Kosutány Tamás gazd. akadémiái tanárok „Trágyázástana“-a a kísérletek miként való eszközölésére és az abból levonandó tanulságra.

Jelen közlemény írója a Garam völgyében közpököttiségű, agyagos, két lábíg egyforma minőségű és elegendő humust tartalmazó talajjal bíró gazdaságában 1889. év őszén és 1890. év tavaszán tett műtrágyával kísérletet buza és árpa alá.

Miután nála a gabona szalmatermés tekintetében dus hozamot ad, ebből azt következtette, hogy a szalmatermés mennyiségét emelő nitrogén megvan, de hiányzik az elegendő phosphorsav a talajban, mert a szalmaterméshez a szem mennyisége nincsen arányban.

A műtrágyák közül tehát egy oldékony phosphorsav-tartalmu trágyát, a csontliszt-superphosphatot, illetöleg a guano superphosphatot használt kísérletében. A műtrágyázott talajba buzát és árpát vetett.

I. A buza életveteménye feltrágyázott csalamadé volt, s a kísérletül vett 10 holdas föld oly mérvben ki volt használva a foria végén, hogy csupán a buza holdszámanak kiegészítése végett vétetett vetés alá s ezért használtatott műtrágya. Ezen műtrágya guano superphosphat volt 18% oldékony phosphorsavval, 3/4% nitrogénnel; ára a szokottnál több volt: 7 frt 45 kr. Bácsban, szállítással, — 8 frt 70 kr. a gazdaságban. Magyar holdankint 110 klg. használtatott. A föld közepén egy magyar hold kihasználtatott és ez műtrágyázatlanul maradt. A műtrágya kiszórása 1889. év szeptember közepén, még egyszer annyi garami homokkal keverve, a szántásra közel történt és szeptember végén 5 1/2 nyire alászántatott Vidacs-féle ekékkel; a buza pedig azonnal a megmunkált födbe sorvető-g-ppel vetetett, magyar holdankint 80 kg-mal.

Már tavaszkor észrevehető volt a különbség: a műtrágyázatlan egy hold halványzöld színével és visszamaradt növekedésével már tavaszkor elütött; júniusban a kalászképződéskor lényeges különbség mutatkozott. Nagy kár, hogy a buzát rozsdás és 10%-os jégkár érte, mert ezek nélkül a kísérlet is teljesebb lett volna.

Az aratás először az egy holdas műtrágyázatlan területen történt külön, és midőn az képekben volt, vágattatott le a többi; a cseplésnél is ilyen elkülönítés pontosan eszközöltetett.

Az eredmény a következő volt: Termett a műtrágyázott területen 19 ker. szalma és 22 kéve (5 kg-os) és 667 kg szem, a nem műtrágyázottan 7 kereszt szalma és 253 kg szem, több termett a

műtrágyázottan 12 kereszt szalma és 414 kg szem magyar holdankint.

A gazdaságban egybeült magyar holdankint 5 qt adott a buza, tehát a jobb erőben vett földek hozamát is 167 kg-mal multa felül.

A számítás pénzértékben a következő: Bevétel: 9 magyar holdon, a 414 kg szemtöbblet = 3726 kg, X 7-5 kr eladási árral = 279 frt 45 kr, 9 magyar holdon 108 kereszt szalmatöbblet, a 50 kr = 54 frt, összesen 333 frt 45 kr, magyar holdankint esik brutto: 37 frt 5 kr.

Kiadás: ugyanott 108 kereszt szalma és 3726 kg szem után, aratási és cséplési rész 20% a szem után = 56 frt 2 kr, homok, homokkal való keverés, kihordás és elszórás = 6 frt, műtrágya 9 holdra, a 110 kg = 99 q, a 8-70 frt = 86 frt 13 kr, összesen 148 frt 15 kr, magyar holdankint 16 frt 46 kr. Tehát magyar holdankint tiszta haszon: 20 frt 59 kr az első évben.

II. Az árpa előterménye erősen szarvasmarha trágyával trágyázott répa volt. A kísérletül szolgáló 11 holdból egy hold kihasználtatott, a többi 10 holdon márczius közepén a szántásra 16% vízben oldódó phosphorsavat tartalmazó csontliszt superphosphat (ára — szállítással — 7 frt 30 kr) kétszer annyi garami homokkal keverve, szórattott el kézzel; az egész 11 hold Pabst-féle exirpatorokkal 4 1/2 nyire alámunkáltatott, előleges mivelés után a vetés márczius végén sorvető-g-ppel eszközöltetett, magyar holdankint 75 kg-mal.

Az aratási és cséplési eredmény a következő: magyar holdankint a műtrágyázottan volt 20 kereszt szalma, a 22 kéve és 894 kg szem, a nem-műtrágyázottan 15 kereszt szalma, és 602 kg szem, a műtrágyázottan több 5 kereszt szalma és 292 kg szem. A műtrágyázott árpa hektoliter-sulya 65-2 kg, a nem műtrágyázott árpa hektoliter-sulya 62-8 kg, hektoliterenkint a műtrágyázott javára 2-4 kg.

A számítás pénzértékben: Bevétel: 10 holdon 29-2 q többlet szem X 7-3 frt eladási árral = 213 frt 16 kr, 50 kereszt szalma, a 50 krral = 25 frt, összesen 238 frt 16 kr, holdankint 23 frt 81 krajczár.

Kiadás: 50 kereszt szalma és 2-20 q aratási és cséplési része 20% = 5-84 q X 7-3 frt = 40 frt 63 kr, homok, homokkal való keverés, kihordás és elszórás = 6 frt, műtrágya 11 q, a 7-30 frt = 80 frt 30 kr, összesen 126 frt 93 kr, holdankint 12 frt 69 kr. Tehát az első évben magyar holdankint tiszta haszon: 11 frt 12 kr.

A buzuzál a különbség valószínűleg még nagyobb lett volna, ha azt a jégverés és rozsdá nem károsítja; az árpánál az eredményt a csapadékos időjárás okozta, és szerény véleménye e közlemény írójának az, hogy az őszi sokkal jobban hálálhatják meg a mi szélsőséges éghajlatunk alatt a műtrágyázást, mint a tavaszi gabonáink, mert előbbiek fejlődése már őszkor kezdőd- vén és kellő nedvesség állván rendelkezésükre, oly esztendőkből, mikor kevés nyáron az eső a műtrágyák fölvetelére is, a kellő nedvességgel ellátott őszi gyűjtött táplálékuk folytán előnyben vannak a tavasziak fölött, amelyeknek kevesebb nedvesség áll rendelkezésükre, s így esetleg még az őszkor kiszórt műtrágyát sem értékesíthetik az esetben megfelelően.

Bars megyében, ahol a Garamvölgy egy része terül el, a Leidenfroszték által bérelt és mintaszerűen kezelt lévai uradalom már pár év óta rendkívüli nagy mennyiségben alkalmazza a phosphat-trágyákat és a chilialétromot; ha nem fizetné ki magát, e hirneves és kitünően számitani tudó gazdák mindenestre meddő befektetést nem tennének; szintugy a gróf Breunner-féle zelizi uradalom e megyében, amelynek intelligens tisztsége a perczentualis rendszer mellett évenként szintén megiehető mennyiségben, mintegy 15 vasuti kocsival szokott felhasználni.

Egy jelességben országos hírű gazda szavait kell idézni e kísérlet ismertetőjének szerény közleménye befejezésül, hogy „nincs jobb takarékpénztár, mint a föld, amely a neki adott megfelelő és több évre kiható műtrágya iránt nem marad soha adós“.

Levatic László.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Könyv József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 9 frt — kr, 9 frt 20 kr. Kétszeres 7 frt 40 kr. 7 frt 60 kr. Rozs 7 frt 60 kr. 7 frt 80 kr. Arpa 6 frt. — 6 frt 50 kr. Kukoricza 6 frt 80, 7 frt — kr. Bab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Zab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Lencse 7 frt 50 kr. 7 frt 80 kr. Köles 5 frt — kr. 6 frt 10 kr.

Nyilttér.

Fekete, fehér és színes selyem-szöveteket 60 krtól egész 15 frt 65 krig méterenként, sima és válogatott (körülbelül 240 különféle minőség és 2000 különböző színben és mintában) küld vég- és darabszámba bémenen és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udv. szállító gyári raktára) Zürichben Minták postafordultával. **Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.**

Ebéd fölött mellette ültem, s szemben velem a család egyetlen gyermeke, egy még most feslő rózsabimbó, Jolán kisasszony.

Mondjam-e még tovább? A polgármester révén megismerkedtem a város előkelőbb családjaival, be lettem vezetve a kasszinóba, s egy rövid hét alatt oly otthoniasan éreztem magam, hogy eszembe se jutott a nyüzsgő fővárosi élet s a vig czimborák, kiket pedig ugy sajnáltam elhagyni.

Tegnapelőtt a kasszinóban rám ront Szegedi Tihamér. A város elsőrendű fiatal embere ő; az apjától tekintélyes vagyon maradt rá, s a foglalkozása az, hogy ezt a vagyont minél hamarabb elverje.

— Szervusz, Lajos. Ott leszesz e vasárnap a polgármesterék vacsoráján?

— Volt szives meghívi, — felelem rá.

— Oh, te szerencsés fickó, te. Meglátod őt, az asszonyok legszebbikét, egy valóságos élő Vénuszt. Igen, barátom, egy valóságos Vénuszt!

Csodálkozva néztem rá

— Nem ismered? . . . Hogyan is ismeréd. Hiszen fürdön volt; most jött buza, hogy a szezonnak vége van. Milyen asszony, barátom, milyen asszony! Az a természet, az a rózsás arc, azok a parázs-szemek, azok az éjfekete fürtök. S hozzá milyen büszke, milyen megközelíthetetlen! Valóságos jégasszony . . . Te, ha megismered, bizonyára belebolondulsz; belebolondulsz, mint . . .

— Mint te, jó barátom, ugy-e? Vágtam a szavába. Elnevette magát.

— Hahaha, etaláltad. Mint én, vagy mint mindenki, aki egyszer látta. Hanem nem lesz semmi haszna. Nem használ az imádás neki semmit, édesem. Jégből van

(Folyt. köv.)

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; helyezésében — a reklám megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 27 kr.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóvezető, ki leveleiben tudakozásra postabélyeg beiktatás mellett azonnal válaszol.

Befőzni való nemes meggy kilója 20 krral megrendelhető postán Kis-Kereskényben **M. F.** czim alatt. Pörgetett idei tiszta **ákáczméz** is ugyanitt kapható fél vagy egy kilós üvegekben **50 kr.** illetve **1 frt.** (95) 2—1

Alulírott vas-, fűszer- és vegyeskereskedésben egy jó házból való 13 vagy 14 éves **fiu tanonczul** keresetek és ezen szakmában **avatott segéd** szintén alkalmazást nyerhet. **Czirok István**, vas-, fűszer- és vegyeskereskedő Verebelyen.

A takarékpénztár épületében a **Henyey-féle lakás KIADÓ.**

MÁRIACZELLI gyomorcsépepek
készítte **BRÁDY C.** védjeggyel az éremzett gyógyszerárban Kremsierben (Morvaország). Elismert kitűnőségű, gyomorerosító és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi. Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (kétszeres) 70 kr. Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva. **Gyógyszerárban: Budapest.**

3—3 **FRISS** töltésű **85**
ASVÁNY-VIZEK
kaphatók **MEDVEZKY SÁNDOR** gyógyszerárban, **Léván.**

Nyitrai László ur Mártonffy-(Szappanos)-utcai házában **három szoba-, konyha-, pincze- és éléskamrából** álló lakás azonnal bérebe adatik. Bővebb felvilágosítást ad **Léván, 1891. május 16. Pölya Pál**, lakik Nyitrai Ferencz ur házában.

6—5 **ÜGYNÖKÖK** 75
törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására általunk a **legelőnyösebb feltételek** mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi váltóüzlet-társaság **Adler és Társa** Budapest, Fűrdő- és Dorottya-utca sarkán.

Használt, de jó karban levő butorok
olesó áron megvételre kerestetnek. Czim a kiadóhivatalban.

2259/1890. tlv. sz.
Árverési hirdetményi kivonat.
Az újbányai királyi járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Eliás István és Eliás Pál** végrehajthatóknak, **Forgács férj. Havran Mária és társai** végrehajtást szenvedők ellen 30 frt. tőkekövetelés és járulékaik iránt végrehajtási ügyében az újbányai kir. bíróság területén levő az orovietzi 18. számú tjkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt ingatlanokból **Forgács Ignác, Forgács Hornyák Katalin, Forgács Mihály, és Forgács Illésnek** tulajdoni jutalékára, illetve az 1881. évi 60 t. cz. 156. § a alapján a társtulajdonosok kisk. **Forgács Katalin és Forgács Mihály**éé szűl. **Forgács Mária** tulajdoni jutalékára is, így az egész fenti ingatlanra 333 frtban; az u. o. 163. számú tjkvben A. I. 2—3 sorszám alatt foglalt ingatlanok egészen 157 frtban; az u. o. 83 számú tjkvben A. I. 4. 5. 7. 9. sor, illetve az innen lejegyzett és a 173. számú tjkvben A. I. 1. sorszám alá jegyzett egész ingatlanokra 201

frtban; s az u. o. 166. számú tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt egész i. gatlaura 133 frt. ezezzel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi Junius hó 11. napján d. e. 9 órakor Orovniceza község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatul fognak.
Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1. 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött közlőhöz letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleg s elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Újbányán, 1890. évi decz. hó 2-ik napján.
A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál.
OSZL. kir. albiró.

A LÉVAI TEMETKEZÉSI EGYLET
diszes ravatalt
készítettett, melyet a nagyközönség használatára is felajánl.
Az egylet elhunyt tagjai díjmentesen kapják. Nem-tagok részére mérsékelt díj mellett engedtetik át használatul.
A kikölesönzést az egylet elnöke, **Uhlárik Antal** Léván eszközli, akihez az érdekeltek fordulni sziveskedjenek.
(82) 3—3

Folyékony arany és ezüst.
A vegyészetnek egy lényeges haladását képezi az újonan föltalált **folyékony arany-, ezüst,** stb. színekben, melyek e szakmába eső körökben osztatlan kedveltségnek örvendenek, megfelelnek **mű- és disz-czélokra,** mindennemű **fa-, üveg-, porcellán-, kő-, fém-, papir-, bőr-, viasztárgyak, husvéti tojás-, dió-, kóp- és tükörkeretek, kosaráruk, fa- és csont-faragványok, gypsfigurák, lámpa állványok** és mindennemű tárgyak **aranyozás- és ezüstözéshez.** Egyszerű kezelés által egy ecsettel a kívánt tárgyakra lesznek festve, **fény- és tisztaság** kifogástalan; nem ragad, s úgy egy **gyenge** átfestés által a legjobb **szilárdság** és **tartósság** elérhető. Tekintve az egyszerű kezelési módot, **mindenki** maga a megsérült **kép- és tükörkereteit, faragványait** és minden tárgyat kijavíthat, vagy egész újonan ezüstözhet, vagy aranyozhat.
Egy üveg ára ecsettel 30 kr., gyáros **Kern Vilmos.**
Raktár: **Czirok J. Klain Odön, Nyitrai és Társa** uraknál és **Kern** testvéreknél **Léván.**
(23) 12—8.

Melyik lapra fizessünk elő?
Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az
„EGYETÉRTÉS”,
a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó **értesüléseinek** gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatainak változatossága, kiűnösége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legrészletesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lap a, mert az „Egyetértés” **kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak** bőségével s alaposaságával ma már nem versenyezhet más lap. A **kereskedő, az iparos s a mezőgazda** megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában, **annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem.** Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a **világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni,** fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/4 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.
(39) 32—9

Egyetlen kísérlet mindenkit meggyőzhet arról, hogy (45)
„Zacherlin”

valóban a legkitűnőbb szer mindenféle rovarok ellen, meglepő erővel és gyorsasággal irt ki nyomtalanul „mindenféle” rovar.
Szétiszorásra legjobban alkalmazható a Zacherlin-megtakarító
Zacherlint nem szabad közönséges rovarporral összetéveszteni, mert a Zacherlin egy egészen különleges irtószer, mely soha és sehol más-ként, mint
lepecsételt üvegekben Zacherl J. aláírásával kapható.
A ki tehát Zacherlint kíván és valamiféle port papirzacs-kóban vagy dobozban elfogad, az ilyenkor bizonyosan meg van csalva.
A valódi Zacherlinpor kapható:
Léván: Kern testvérek, Boleman Ede örökösei, Medvezky Sándor, Frommer I. **Ipolyságon:** Dembo Károly. **Újbányán:** Czervinka M. uraknál.
8—5

(58) **Első magyar**
gazdasági gépgyár részvénytársulat
ezelőtt: **GROSSMANN és RAUSCHENBACH**
BUDAPESTEN, KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.
Lóvonatu vasuti állomás. Az osztrák-magyar államvasut indóházától 10 peroz távolságban
A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindennemű gazdaság gépeket, mint járgányos cséplőkészleteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági czikkeket és
gőzcséplőgépeket.
Különösen ajánlja szab. szeges rendszerű, legújabb szerkezetű s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgépeit
Teljes jótállás. Legelőnyösebb berendezés 3 1/2 4 és 6 lóerejű mozcnyokhoz és mozcnyokkal. A magoknak legelőkeltebb kiscsépése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Szén-fűtésnél kell 200—250 300—350 kl. szén (faaránylag) 14 óra alatt.
Szalmafűtésnél kell 5—7 kéve szalma 100 kiesé kévénel.
Cséplési képesség 5—7000, 7—10,000 középnyagságu kéve 1 nap alatt.
Verőléczes gőzcséplőgépek vasszerkezettel
6, 8, 10 lóerejű fa-, szén-, szalmafűtési mozcnyokhoz s mozcnyokkal. 8—6.